

Članovi Županijske skupštine
Primorsko-goranske županije
U Rijeci, 08. srpnja 2020.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
n/p PREDsjedNIK ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
g. Erik Fabijanić

**Predmet: Prijedlog Zaključka o utjecaju Županijskog centra za
gospodarenje otpadom Marišćina na zdravlje mještana Marčelja i
okolice, dostavlja se**

Na temelju članka članka 67. Statuta Primorsko-goranske županije ("Službene novine" broj 23/09, 9/13, 25/13- pročišćeni tekst, 5/18, 8/18 - pročišćen tekst), članka 84. a u svezi s člankom 93. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije («Službene novine» broj 26/09, 16/13 i 25/13-pročišćeni tekst) podnosimo **Prijedlog Zaključka o utjecaju Županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina na zdravlje mještana Marčelja i okolice.**

Predlagatelji:

O B R A Z L O Ž E N J E

1. PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE AKTA

Člankom 35. st 1. t. 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" br. 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11 i 144/12, 19/13, 137/15 i 123/17) (dalje: Zakon) propisano je da predstavničko tijelo donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne samouprave.

Člankom 67. Statuta Primorsko-goranske županije ("Službene novine" broj 23/09, 9/13, 25/13- pročišćeni tekst, 5/18, 8/18 - pročišćen tekst) (dalje: Statut) propisano je da Županijska skupština donosi Statut, Proračun, Poslovnik, odluke i druge opće i pojedinačne akte te zaključke, na način i po postupku utvrđenim Poslovníkom.

Člankom 84. Poslovníka Županijske skupštine Primorsko-goranske županije («Službene novine» broj 26/09, 16/13 i 25/13-pročišćeni tekst) (dalje: Poslovnik) propisano je da u okviru svog djelokruga Skupština donosi Statut, Poslovnik, Proračun, polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna, odluke, pravilnike, rješenja, druge opće i pojedinačne akte i zaključke. Dok je člankom 93. Poslovníka propisano da pravo podnositi prijedlog akta ima svaki član Skupštine, klub članova Skupštine, radno tijelo Skupštine i Župan (u daljnjem tekstu: ovlaštteni predlagatelj), osim ako zakonom, drugim propisom, Statutom ili Poslovníkom nije propisano da prijedlog može podnijeti samo određeno tijelo ili određeni broj članova Skupštine.

2. OCJENA STANJA I TEMELJNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI AKTOM (svrha koja se želi postići uređivanjem odnosa na predloženi način)

Tijekom veljače 2020. godine na zahtjev TD Ekoplus izrađena su ispitivanja kemijskih čimbenika u okolišu ŽCGO Marišćina od strane Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Zdravstveno ekološkog odjela, Odsjeka za kontrolu zraka, ispitivanje fizikalnih faktora, životnog i radnog okoliša i biomonitoring.

Ispitivanja su se radila na 4 lokacije unutar Županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina i to na Odlagališnoj plohi 1A, Odlagališnoj plohi 1B, postrojenju MBO-A i postrojenju MBO-B .

Ispitivanja su pokazala da je situacija na Marišćini zdravstveno katastrofalna i da su, kako piše u zaključku dokumenta, hitno potrebne dodatne mjere zaštite djelatnika kako bi se spriječilo

daljnje trovanje istih. Na žalost, po informacijama koje smo dobili neformalnim putem, dio zaposlenih je već obolio i u njihovim tijelima su pronađeni kancerogeni spojevi nastali tijekom rada u ŽCGO Marišćina.

U Zaključku dokumenta pod nazivom „Izvještaj o ispitivanju kemijskih čimbenika u okolišu ZCGO Marišćina“ izvođač mjerenja navodi da je na mjernoj lokaciji „Odlagališna ploha 1 A“ utvrđeno prisustvo 43 kemijskih spojeva od kojih izmjerena vrijednost halotana prelazi graničnu vrijednost GVI.

Na mjernoj lokaciji „Odlagališna ploha 1B“ utvrđeno je prisustvo 75 kemijskih spojeva od kojih 3 kemijska elementa prelaze GVI granične vrijednosti (benzaldehyd, 2-metoksietil acetat i fosgen), a izmjerena vrijednost benzena nalazi se blizu graničnog praga (do 30 %).

Na mjernoj lokaciji „MBO-A“ utvrđeno je prisustvo 116 kemijskih spojeva. Od 18 spojeva, izmjerene vrijednosti 12 spojeva (acetoniitril, benzaldehyd, benzen, kloroform, desfluran, etilen diklorid, etilen oksid, gen. ugljikovodik prikazan kao heksan, etilen-glikol monometil-eter, fosgen, piridin i vinil-klorida) prelaze GVI. Izmjerene vrijednosti etanolamina, formaldehida, sumporovog dioksida i toluena prelaze i GVI i KGVI. Blizu graničnog praga (do 30%) nalaze se vrijednosti dimetilamina i etilen-glikol monometil-etera.

Na mjernoj lokaciji „MBO-B“ od utvrđenih 53 kemijskih spojeva, izmjerene vrijednosti pet spojeva (benzen, desfluran, etilen-glikol monometil-eter, vinil-klorid i sumporov dioksid) prelaze GVI.

Nastavni zavod za javno zdravstvo u svom zaključku preporučuje upravi ŽCGO Marišćina da djelatnici u centru koriste posebnu zaštitnu odjeću i obuću, kao što su maska za cijelo lice s filterom, štitnici za uši, posebne zaštitne rukavice, kemijske kombinezone.

Iako je od ispitivanja prošlo već 4 mjeseca u kojemu je županija, kao pojedinačno najveći vlasnik centra na Marišćini, trebala pokazati brigu za zdravlje lokalnog stanovništva, nitko od nadležnih nije upozorio mještane na opasnost koja dolazi iz centra.

Otrovi koje je pronašao Nastavni zavod za javno zdravstvo na Marišćini svaku večer već dugih 8 godina, nošeni strujanjem zraka, dolaze do naselja Marčelji i okolice. Zabrinutost lokalnog stanovništva za vlastito zdravlje je veliko i vrijeme je da županija poduzme konkretne korake.

Stoga predlažemo da županijska Skupština donese Zaključak kojim se obavezuje županijska izvršna vlast i posredno njena administracija da ugovore s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo ispitivanja kojima bi se utvrdilo kolika je apsorpcija štetnih kemijskih elemenata u organizmu mještana koji žive na području Marčelja i okolice. Odnosno

ispitivanje koliki je dosadašnji utjecaj Županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina na zdravlje mještana. Ispitivanje je potrebno napraviti na adekvatnom uzorku.

3. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE AKTA

Za provođenje ovog akta procjenjujemo da su potrebna financijska sredstva u iznosu od 50 000 kuna.

4. TEKST PRIJEDLOGA AKTA

Temeljem članka 35. st. 1. t. 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" br. 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11 i 144/12, 19/13, 137/15 i 123/17), članka 67. Statuta Primorsko-goranske županije ("Službene novine" broj [23/09](#), [9/13](#), [25/13-pročišćeni tekst](#), [5/18](#), [8/18 - pročišćen tekst](#)), članka 84., a u svezi s člankom 93. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije («Službene novine» broj 26/09, 16/13 i 25/13-pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko-goranske županije, dana _____ donijela je

ZAKLJUČAK

o utjecaju Županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina na zdravlje mještana Marčelja i okolice

I.

Obvezuje se Župan i nadležne službe Primorsko-goranske županije sklopiti ugovor s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo o provođenju ispitivanja kojim bi se utvrdilo kolika je apsorpcija štetnih kemijskih elemenata u organizmu mještana koji žive na području Marčelja i okolice. Odnosno ispitivanje koliki je dosadašnji utjecaj Županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina na zdravlje mještana.

II.

Primorsko-goranska županija ima obvezu brinuti se za zdravlje građana Primorsko-goranske županije I u tu svrhu obvezuje se potpisati ugovor I provesti istraživanje iz članka 1. ovog Zaključka.

III.

Zadužuje se Župan i nadležne službe za provedbu ovog zaključka.

IV.

Ovaj zaključak će se objaviti u „Službenim novinama“ Primorsko-goranske županije.